

Stein Tyrdal

Humorlegen

Torsdag 17. mars 2011

Humorologi
Et effektivt hjelpemiddel i
sykefraværssarbeidet

*Helsebringende
Morsomt
Stimulerende*

i praksis 😊

Trivsel på arbeidsplassen er viktig

HMS

Hyggelig, Morsomt, Samspill

Humor

Helvetes

Motivasjon

Mye

Skaperglede

På vestlandet
er de HMS:

Styr

Heime

Med

Sauane

Jeg skal gi dere tre knagger for økt arbeidsnærvær

Arbeidsglede

Humor

Mestring

Første knagg

Arbeidsglede

Stein Tyrdal

Dr. med.
Senterleder
Avd. **overlege**
President NSMH
HumorRedaktør
Dagligleder Suksess.as
Redaktør og **forfatter**
EndringsGlede-konsulent
Foredragsholder
Håndballtrener
Håndballspiller
Norgesmester
Toastmaster
Møteleder
Oppfinner
Ektefelle
Og far til to

epost: s@tynn.no

www.tynn.no

FETTET SITTER MELLOM ØRENE

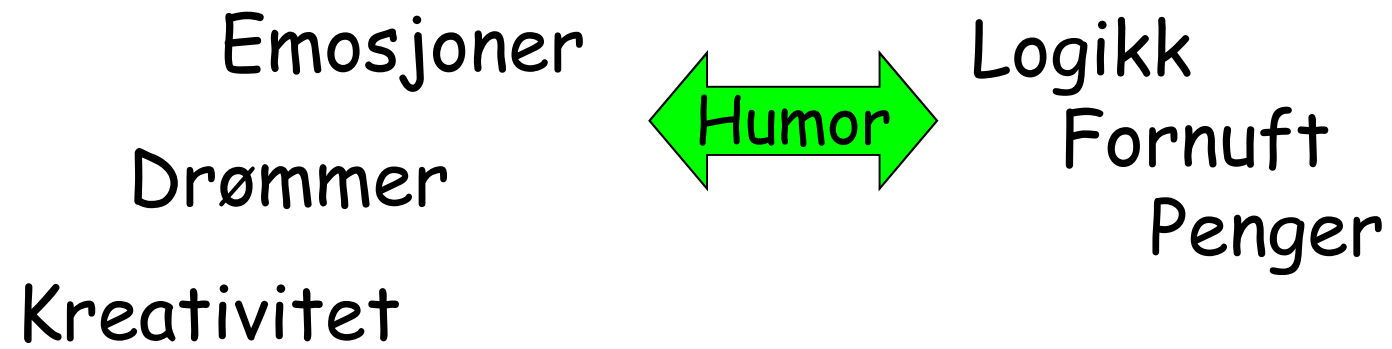
Enkle suksessformler
for deg som vil bli
slankere

Sæther & Tyrdal
Humorologisk forlag

Kunsten
å kombinere
det nyttige
med
det morsomme

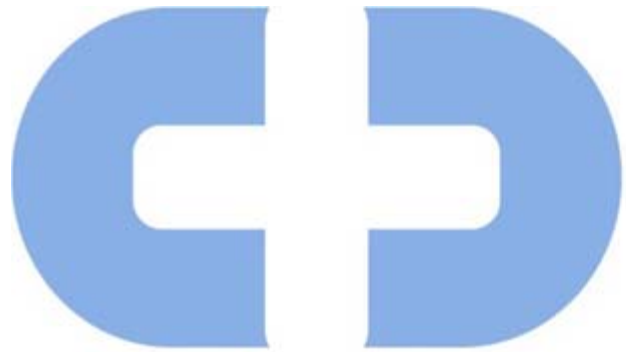

Illustratør
Atle Gundersen

Uten albuer
lider man en
illeluktende
død av
anorektisk
obstipasjon

Man kan
godt klare
seg uten
knær,
men
man
kommer
ikke
frem
i livet
uten
albuer

Best når det gjelder

ULLEVÅL

universitetssykehus HF

Kirurgisk divisjon

Arbeidsglede

Mestring: Arbeidsoppgavene må være i tråd med egne interesser, evner og anlegg

Relasjoner: Arbeidsmiljøet må være godt. Arbeidstagerne respekterer hverandre

Verdiskapning: Å produsere noe for bedriften som gjør jobben din viktig

Livskvalitet: Balanse mellom jobb og fritid

Humor

- ↑ Kreativitet
- ↑ Inspirasjon
- ↑ Kommunikasjon
- ↑ Samhold
- ↑ Reduserer stress
- ☺ Frigjør den kollektive energien

Effektiviserer endringsprosesser

Andre knagg

Humor

Humortegn

- 1) Overraskelse
- 2) Ordspill
- 3) Kontraster/ Paradoks
- 4) Overdrivelse/underdrivelse
- 5) Perspektivendring

Humor og verdier

- **Positiv humor**
  - Ler med en person
  - Godlynt humor som bygger relasjoner
  - Verdiskapende: Belønnende og vennlig
- **Negativ humor**
  - Ler av en person
  - Ofte: sarkastisk, ironisk, ondskapsfull og fiendtlig humor
  - Gir frustrasjon og negative følelser
- **Joking relationship**
  - Er forholdet godt tolkes negativ humor positivt
  - "Varm ironi"
  - Parodi med omsorg

To ulike sanser for humor

Ingen sans for
humor

Sans for
positiv humor

Sans for
negativ humor

Sans for
positiv og negativ
humor

Positiv erting

Erting kan styrke de positive følelsene mellom mennesker om den som ertes med mimikk, tonefall eller en liten latter signaliserer at erting ikke skal oppfattes som fordømmende eller nedvurderende.

Amerikansk studie
VG 9. August 2000

Trygghet

Sender

Mottager

TRYGG

Positiv erting

TRYGG

UTRYGG

Klare signaler

UTRYGG

AGGRESSIV

Mobbing

AGGRESSIV

SAKLIG & KORREKT

Hvem er du?

Hvordan ser du på
deg selv?

Et offer?

Og hva
har du
tenkt å
gjøre med
det?

Et usårbar løve?

HVORFOR ARBEIDER
DU IKKE?

JEG SÅ IKKE AT DU
KOM!

Mål:

Sammenfall av
speilbilde og selvbilde

Humor kan regulere humøret

- 1) Øke graden av godt humør
- 2) Redusere graden av dårlig humør

(McHale M 1989)

Hvorfor bruke humor på jobb ?

1 glede veier opp for 1 plage
2 gleder veier opp for 4 plager
3 gleder veier opp for 9 plager

Arne Næss formel lyder:

$$\text{Trivsel} = \frac{(\text{Humor})^2}{\text{Plager (psykiske + fysiske)}}$$

Forutsetning for å bruke humor på jobben:

Humor gir glede

De fire elementer underordnede ønsker seg fra sin leder

Autensitet

Begeistring

Betydningsfullhet

Felleskap

Å søke oppmerksomhet er normalt

*Bjørn Lau, forskningsleder
Statens arbeidsmiljøinstitutt*

Rundt fem prosent av norske arbeidstagere står i fare
for å bli syke på kropp og sjel
fordi de ikke får den anerkjennelse de fortjener.

Mangel på ros?

Ta det som et uttrykk for
stum beundring 😊

Frida Frosk og Petra Padde

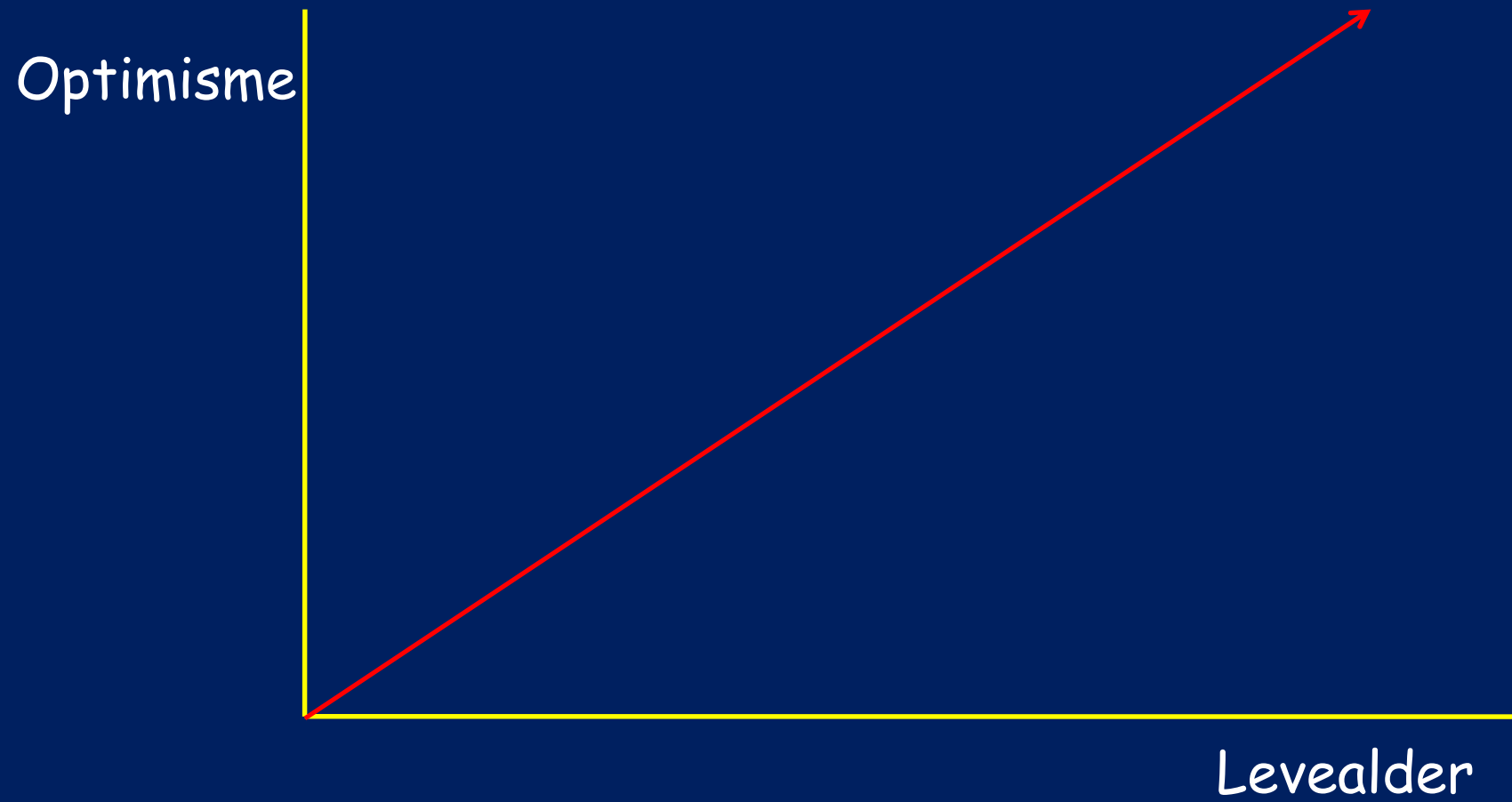
Nonnestudien

No 180

Undersøkt 60år

etter ansøkningsbrevet

Nonnestudien

Tredje knagg

Mestring

Mestring

Tankene våre er et
redskap
som vi kan velge å
bruke konstruktivt -
og bygge noe
som er vakkert,
eller destruktivt -
til å bryte ned
det som er fint.

Jeg slipper i alle fall
å bruke maske på
Halloween!

Lasse Gustavsson

Selvironi er en god ting

Hva kan du gjøre for å bli motstandsdyktig mot stress?

1) Utvikle personlige ferdigheter og ressurser som gir en følelse av kontroll og mening

- 1) Tro på egne evner
- 2) Toleranse
- 3) Varm og utadvendt personlig stil

2) Utvikle sosial kompetanse

- 1) Samhold
- 2) Stabile familieforhold
- 3) Humor

Humor må brukes
med respekt og sympati

Hvor går
grensen
til mobbing?

Når skal vi ikke le

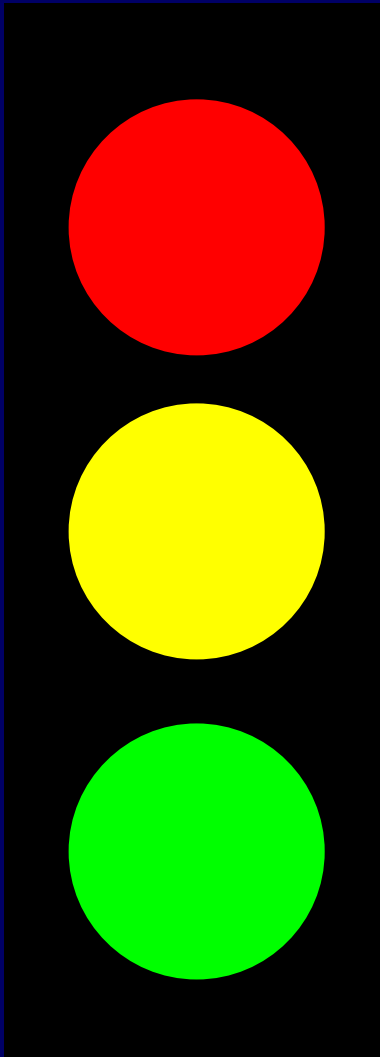
- 1) Latter skal ikke latterliggjøre eller brukes for å skape overlegenhet
- 2) Man skal ikke le eller spøke med en persons utseende
- 3) Unngå feil tidspunkt og upassende situasjoner

Disse reglene krever inngående kunnskap om normer og sosiale koder

Å bli ledd av når man ikke mener å være morsom er ydmykende

- 😊 Humor
- 😐 Sosiale latter
- 😐 Uvitenhetslatter
- 😐 Angstlatter
- 😐 Hånlatter
- 😐 Unnskyldende latter
- 😐 Latter utløst av kiling.
- 😞 Patologisk
  - 1) latter i anfall ved epilepsi
  - 2) tvangspreget latter

Unngå bruk av humor om sympatien mangler.
Forsøket kollapse lett i sårende ironi.

Kvalitetskontroll: Har jeg sympati?

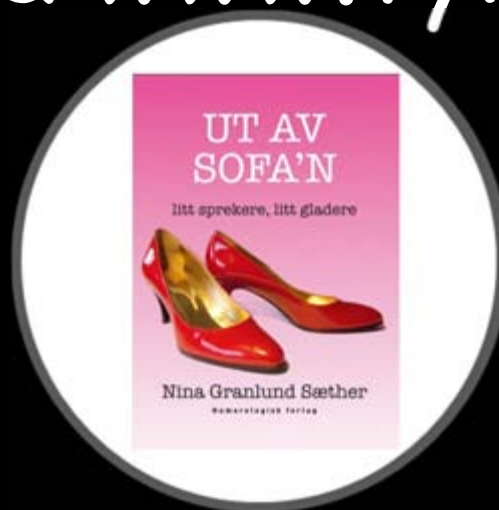
Humoren må tilpasses tid, sted og situasjon.
Mottagerens motivasjon er avgjørende.

Kvalitetskontroll: Sjekk neserota for rynker.

Har du sympati og bruker din empati kan du trygt bruke galgenhumor, situasjonskomikk og vennlig humor om du kvalitetssikrer bruken.

Kvalitetskontroll: Bifall er gull.

Ekspertlitteratur bestiller du på www.tynn.no

Lykke til HMS-arbeidet 😊

Spesialtilbud for HMS faglig
forum sine medlemmer

Send mail til
s@tynn.no

kr 200,-

Kr 100,-

kr 300,-

kr 200,-

kr 200,-

Portofritt ved bestilling over kr. 500,-